

1154.

На основу члана 95 тачка 3 Устава Црне Горе доносим

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ТРЖИШНОЈ ИНСПЕКЦИЈИ

Проглашавам **Закон о тржишној инспекцији**, који је донијела Скупштина Црне Горе 24. сазива, на другој сједници другог редовног (јесењег) засиједања у 2011. години, дана 1. новембра 2011. године.

Број: 01-1258/2

Подгорица, 08. новембра 2011. године

Предсједник Црне Горе,
Филип Вујановић, с.р.

На основу члана 82 став 1 тачка 2 и члана 91 став 1 Устава Црне Горе, Скупштина Црне Горе 24. сазива, на другој сједници другог редовног (јесењег) засиједања у 2011. години, дана 1. новембра 2011. године, донијела је

ЗАКОН О ТРЖИШНОЈ ИНСПЕКЦИЈИ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1

Овим законом уређује се инспекцијски надзор над примјеном закона и других прописа из области унутрашње трговине и услуга и надзор над тржиштем као посебни облик инспекцијског надзора, овлашћења и обавезе тржишних инспектора у поступку надзора, планирање и извјештавање о раду тржишне инспекције и друга питања од значаја за тржишну инспекцију.

Надлежност

Члан 2

Инспекцијски надзор из члана 1 овог закона врши орган државне управе надлежан за послове трговине (у даљем тексту: Министарство) преко тржишне инспекције.

У вршењу инспекцијског надзора, тржишни инспектор има овлашћења и обавезе утврђене овим законом и законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Подручје надзора

Члан 3

Тржишна инспекција врши инспекцијски надзор над примјеном закона и других прописа који се односе на:

- цијене (утврђивање, објављивање и истицање цијена, наплата и издавање рачуна);
- усаглашеност непрехрамбених производа са прописаним захтјевима, односно безбједност производа;
- заштиту права потрошача;
- заштиту права интелектуалне својине;
- метрологију;
- промет предмета од драгоцених метала;
- ознаке енергетске ефикасности уређаја за домаћинство;
- оглашавање производа и услуга;
- услове за обављање дјелатности у складу са посебним прописима;
- пружање услуга (трговинске, занатске и др.);
- промет производа у складу са посебним прописима.

Други послови

Члан 4

Тржишна инспекција води регистар пријава трговине у складу са прописима којима је уређена унутрашња трговина, регистар иницијатива за заштиту права потрошача, односно жалби потрошача (у даљем тексту: регистар жалби), обавља послове Контактне тачке за потребе размјене информација о опасним производима и врши и друге послове у складу са законом.

Садржај и начин вођења регистра жалби прописује Министарство.

Иницијатива за измјену прописа

Члан 5

Ако тржишна инспекција у вршењу инспекцијског надзора уочи недостатке у прописима и стандардима, дужна је да, ради отклањања тих недостатака, иницира њихову измјену, односно доношење нових, као и да учествује у њиховој припреми.

II. НАДЗОР НАД ТРЖИШТЕМ

Усаглашеност и безбједност производа

Члан 6

Инспекцијски надзор над усаглашеношћу производа са прописаним захтјевима, односно безбједношћу производа представља посебан облик инспекцијског надзора, који обухвата активности и мјере којима се обезбјеђује усаглашеност производа на тржишту са прописаним захтјевима, односно заштита живота и здравља људи, животне средине и другог јавног интереса (у даљем тексту: надзор над тржиштем).

Надзор над тржиштем односи се на непрехрамбене производе на тржишту, као и код корисника у случају изрицања мјера опозива производа.

Провјера производа

Члан 7

Ради провјере усаглашености производа са прописаним захтјевима, односно провјере безбједности производа, тржишни инспектор је овлашћен да затражи од субјекта надзора информације о карактеристикама тог производа.

У вршењу овлашћења из става 1 овог члана тржишни инспектор карактеристике производа провјерава прегледом документације (исправе о усаглашености производа, декларисање и означавање производа), као и физичким прегледом и/или лабораторијским испитивањима производа.

Приликом прегледа исправа о усаглашености производа тржишни инспектор ће посебно цијенити исправе које је издала акредитована организација за оцјењивање усаглашености, уколико посебним прописом није утврђена обавеза оцјењивања усаглашености од именованог, односно овлашћеног тијела за оцјењивање усаглашености.

За вршење физичког прегледа, односно лабораторијских испитивања производа тржишни инспектор ће се одлучити на основу процјене ризика, поднесених иницијатива, информација о промету тог производа на страном тржишту и других расположивих информација и података.

Сарадња

Члан 8

У спровођењу надзора над тржиштем тржишна инспекција сарађује са другим инспекцијским органима надлежним за надзор над тржиштем, у циљу усаглашавања метода рада, доношења програма надзора над тржиштем, заједничког праћења научних и техничких сазнања и достигнућа на подручју безбједности производа, као и ради обједињавања и размјене информација о опасним производима, у складу са посебним прописима.

У погледу безбједности производа тржишна инспекција врши размјену информација и обавјештења са произвођачима и дистрибутерима, односно другим привредним субјектима, у складу са посебним прописима којима се уређује безбједност производа.

III. ОВЛАШЋЕЊА И ОБАВЕЗЕ ТРЖИШНОГ ИНСПЕКТОРА

Инспекцијски преглед без претходног обавјештења

Члан 9

Тржишни инспектор је овлашћен да, ради вршења инспекцијског прегледа, уђе у пословне просторије у којима се обавља дјелатност, без претходног обавјештења.

Уколико у пословним просторијама из става 1 овог члана није присутно одговорно лице субјекта надзора, тржишни инспектор ће од присутног запосленог лица затражити да обавјести одговорно лице о почетку инспекцијског прегледа и то записнички констатовати.

Тржишни инспектор неће поступити на начин из става 2 овог члана само ако сматра да би обавјештавање умањило ефикасност инспекцијског надзора.

Уколико присутно лице из става 2 овог члана не обавјести одговорно лице субјекта надзора или се одговорно лице не одазове позиву, тржишни инспектор ће то записнички констатовати и извршити инспекцијски преглед.

Поступање по иницијативи

Члан 10

Тржишни инспектор је дужан да поступи по иницијативи за покретање поступка инспекцијског надзора и да о поступку и резултатима поступка, у року од осам дана од дана пријема иницијативе, обавјести подносиоца иницијативе, ако посебним прописом није друкчије одређено.

Ако предмет иницијативе из става 1 овог члана није у надлежности тржишне инспекције, тржишни инспектор ће, без одлагања, иницијативу доставити надлежном органу и о томе истовремено обавјестити подносиоца иницијативе.

Тржишни инспектор је дужан да чува идентитет подносиоца иницијативе којом се указује на повреду закона и других прописа.

Изузетно од става 3 овог члана, у случају подношења иницијативе за заштиту права потрошача, односно жалбе потрошача и иницијативе за заштиту права интелектуалне својине, тржишни инспектор није дужан да чува идентитет подносиоца иницијативе.

Записник о инспекцијском прегледу

Члан 11

Тржишни инспектор о вршењу инспекцијског прегледа сачињава записник на лицу мјеста.

Изузетно од става 1 овог члана, када из оправданих разлога започети записник није могуће завршити на лицу мјеста, инспектор ће записник завршити у службеним просторијама тржишне инспекције, у року од три дана од дана извршеног прегледа.

Овлашћења тржишног инспектора

Члан 12

У вршењу инспекцијског надзора, поред овлашћења утврђених законом којим се уређује инспекцијски надзор и другим посебним законима, тржишни инспектор има овлашћење да:

- утврди идентитет лица која обављају дјелатност и других лица која су присутна надзору, увидом у личну исправу;
- наложи извршење пописа залиха производа (потпуни или дјелимични);
- врши фотографисање, видео-снимање простора у којем се врши инспекцијски надзор, односно производа и других предмета обухваћених надзором;
- врши преглед возила у случајевима када је возило у функцији обављања трговине;
- уз одлуку суда изврши преглед стамбених или других просторија када постоји основана сумња да се у њима обавља дјелатност.

Изузетно од става 1 алинеја 5 овог члана, тржишни инспектор може извршити преглед стамбених или других просторија без одлуке суда, само ако се субјекат надзора не противи инспекцијском прегледу.

Преглед возила и робе у превозу тржишни инспектор врши уз асистенцију полиције.

Попис залиха производа

Члан 13

Попис залиха производа из члана 12 став 1 алинеја 2 овог закона тржишни инспектор ће наложити ако у поступку инспекцијског прегледа утврди да:

- се истакнута цијена не слаже са прописаном цијеном, цијеном из калкулације, односно из ценовника;
- за продату робу није издат рачун на прописани начин и прописане садржине;
- се у промету налази роба која није евидентирана на прописани начин;
- се у продајном објекту налази роба без доказа о набавци.

Мјера указивања

Члан 14

Ради отклањања неправилности тржишни инспектор може у поступку инспекцијског прегледа указати субјекту надзора на учињене неправилности.

На начин из става 1 овог члана тржишни инспектор ће поступити, у случају:

- инспекцијског прегледа код субјекта надзора који почиње са обављањем дјелатности;
- првог инспекцијског прегледа над примјеном новог прописа од чијег ступања на снагу није протекло више од 60 дана;
- инспекцијског прегледа код субјекта надзора који је у складу са законом обавијестио тржишну инспекцију да је на тржиште пласиран опасан производ и поступио по наложеним мјерама инспектора.

Мјеру указивања тржишни инспектор неће предузети ако:

- учињена неправилност представља прекршај, због којег је инспектор дужан да предузме неку од прописаних привремених мјера (одузимање робе или предмета, забрана обављања дјелатности, забрана промета робе, одузимање имовинске користи);
- учињена неправилност представља прекршај којим се угрожава јавни интерес и интерес правних и физичких лица;
- је субјекат надзора у посљедње двије године учинио исте или сличне неправилности.

Рјешење

Члан 15

Ако тржишни инспектор није изрекао мјеру указивања, донијеће рјешење којим се налаже отклањање неправилности.

Рјешење из става 1 овог члана тржишни инспектор је дужан да достави субјекту надзора на прописани начин, без одлагања, а најкасније првог наредног радног дана од дана доношења рјешења.

Накнадни (контролни) инспекцијски преглед

Члан 16

Тржишни инспектор је дужан да, у року од три дана од дана истека рока за отклањање утврђених неправилности, изврши накнадни (контролни) преглед, ради утврђивања да ли је субјекат надзора у остављеном року отклонио неправилности.

Одузимање остварене имовинске користи

Члан 17

Тржишни инспектор ће предузети мјеру привременог одузимања остварене имовинске користи, ако утврди да је субјекат надзора ту имовинску корист остварио прометом производа или услуга:

- по цијени већој од прописане, већој од цијене утврђене калкулацијом или ценовником, као и већој од објављене или истакнуте цијене ;

- без доказа о набавци (поријекло) робе;
- а није регистрован за обављање дјелатности, односно обавља дјелатност без пријаве/одобрења у складу са законом.

Тржишни инспектор ће предузети мјере из става 1 овог члана и у случају када је имовинска корист остварена актима или радњама нелојалне конкуренције, односно непоштеном пословном праксом.

Остварена имовинска корист из ст. 1 и 2 овог члана представља износ оствареног промета:

- у висини разлике у цијени по којој је извршена продаја у односу на прописану, утврђену, објављену или истакнуту цијену;

- производа или услуга у случају из става 1 ал.2 и 3 овог члана;

- у висини разлике остварене актима или радњама нелојалне конкуренције, односно непоштеном пословном праксом.

Рјешењем о привременом одузимању остварене имовинске користи тржишни инспектор ће наложити и отклањање неправилности којом је остварена та имовинска корист.

Рјешењем из става 4 овог члана тржишни инспектор ће наредити субјекту надзора да остварену имовинску корист уплати на рачун буџета Црне Горе, у року од три радна дана од дана доношења рјешења и истовремено ће надлежном органу поднијети кривичну пријаву, односно захтјев за покретање прекршајног поступка.

Привремено одузимање робе од непознатог лица

Члан 18

У случају привременог одузимања робе од непознатог лица, тржишни инспектор ће са одузетом робом поступати у складу са одлуком старјешине инспекцијског органа.

Принудно извршење

Члан 19

Уколико субјекат надзора у одређеном року не отклони утврђене неправилности или не изврши привремену мјеру изречену у поступку инспекцијског прегледа, тржишни инспектор може извршити печатање објекта у коме се обавља дјелатност, до отклањања неправилности.

Разматрање жалбе

Члан 20

Приликом разматрања жалбе на рјешење, у случају када новим рјешењем није замијењено рјешење које се жалбом побива, тржишни инспектор је дужан да списе предмета и образложење у односу на наводе жалбе достави другостепеном органу.

Покретање поступка

Члан 21

Ако тржишни инспектор на основу извршеног инспекцијског прегледа утврди да постоји основана сумња да је учињено кривично дјело или прекршај, дужан је да против субјекта надзора, најкасније у року од осам дана од дана извршеног инспекцијског прегледа, поднесе кривичну пријаву, односно захтјев за покретање прекршајног поступка, уколико за одређене случајеве није прописан краћи рок.

Обавјештавање о неправилностима

Члан 22

Уколико у инспекцијском прегледу тржишни инспектор посумња у постојање повреде конкуренције, повреде колективних интереса потрошача и повреде права интелектуалне својине, дужан је да о томе обавјести надлежне органе и институције, у складу са законом.

Уз обавјештење из става 1 овог члана, тржишни инспектор је дужан да достави одговарајућу документацију.

Евиденција

Члан 23

О извршеним инспекцијским прегледима и предузетим мјерама тржишни инспектор је дужан да води евиденцију.

Садржај и начин вођења евиденције из става 1 овог члана прописује Министарство.

IV. ПРОГРАМ РАДА И ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ

Годишњи програм рада

Члан 24

Тржишна инспекција утврђује годишњи програм рада, којим планира вршење инспекцијског надзора и надзора над тржиштем, као посебног облика инспекцијског надзора, у складу са програмом рада Министарства.

Годишњим програмом рада тржишне инспекције утврђују се нарочито:

- активности и методе рада у инспекцијском надзору и надзору над тржиштем;
- ресурси потребни за реализацију програма рада (кадровски, технички и финансијски);
- начин сарадње са другим органима и институцијама, невладиним организацијама, привредним субјектима, грађанима, медијима и сл.;
- начин обавјештавања јавности у складу са овим законом и другим прописима којима се уређује инспекцијски надзор;
- стручно усавршавање тржишних инспектора и друге активности у циљу ефикаснијег вршења надзора, унапређивања комуникације са странкама, поштовања етичког кодекса и сузбијања корупције;
- други елементи од значаја за вршење инспекцијског надзора.

Извјештај о раду

Члан 25

Тржишна инспекција је дужна да мјесечни и годишњи извјештај о раду достави Министарству, и то:

- мјесечни извјештај до 15. текућег за претходни мјесец;
- годишњи извјештај до 31. јануара текуће за претходну годину.

Извјештаји о раду из става 1 овог члана сачињавају се на основу података о извршеним инспекцијским прегледима и предузетим мјерама, односно евиденције из члана 23 овог закона.

Обавјештавање јавности

Члан 26

Тржишна инспекција је дужна да о својим надлежностима, мјерама и активностима предузетим у инспекцијском надзору обавјештава јавност.

Обавјештавање из става 1 овог члана врши се на Интернет страници тржишне инспекције на којој се објављују:

- подаци о начину на који се може ступити у контакт са тржишном инспекцијом (адреса, контакт телефон, факс и e-mail);
- годишњи програм рада и годишњи извјештај о раду тржишне инспекције;
- обавјештење о новим прописима;
- информације о опасним производима стављеним на тржиште и предузетим мјерама за отклањање утврђених ризика.

Ради превентивног дјеловања, тржишна инспекција ће, на захтјев привредних субјеката, давати упутства и појашњења о примјени прописа.

Тржишна инспекција ће обавјештавати јавност о правима и начину заштите права потрошача и на њихов захтјев давати савјете.

V. ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27

Подзаконски акти за спровођење овог закона донијеће се у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 28

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о тржишној инспекцији ("Службени лист РЦГ", бр. 56/92).

Члан 29

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе".

Број 01-1/11-1/5
ЕПА 593 XXIV
Подгорица, 1. новембра 2011. године

Скупштина Црне Горе 24. сазива

Председник,
Ранко Кривокапић, с.р.